

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13715/2022
18.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Матковић Стефановић и Јамине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Привредни суд у Зрењанину, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Зрењанину, ради накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 75/22 од 06.07.2022. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 75/22 од 06.07.2022. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 75/22 од 06.07.2022. године и пресуда Основног суда у Зрењанину Прр1 31/21 од 17.03.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину Прр1 31/21 од 17.03.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплати износ признатог, а неисплаћеног новчаног потраживања у складу са закључком о листи потраживања Привредног суда у Зрењанину број Ст. 157/11 од 05.10.2011. године и то: износ од 218.930,57 динара по основу главног дуга, износ од 26.340,92 динара по основу камате утврђене и признате у стечајном поступку, износ од 46.000,00 динара по основу трошкова поступка у поступку стечаја, износ од 1.865,26 динара по основу камате на трошкове поступка у поступку стечаја, све са законском затезном каматом од 05.10.2011. године до исплате, да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове састава приговора ради убрзања поступка од 12.000,00 динара и састава жалбе на решење којим се одбија приговор од 12.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, као и да се тужена обавезе да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 6.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 75/22 од 06.07.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Зрењанину Прр1 31/21 од 17.03.2022. године. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној по одредби чл. 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије, у смислу члана 404. став 1.ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. тог закона одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је бивши радник ГИК Банат ад Зрењанин, над којим привредним друштвом је отворен стечај решењем Привредног суда у Зрењанину Ст. 157/11 (нови број Ст 296/2012) од 11.05.2011. године. Закључком о коначној листи утврђених и оспорених потраживања по исплатним редовима Привредног суда у Зрењанину Ст. 157/11 од 05.10.2011. године, исправљеном листом од 04.12.2012. године и Закључком о исправци коначне листе од 13.12.2013. године, тужиоцу је признато пријављено потраживање на име неисплаћених зарада и накнада зараде у износу од 218.930,57 динара по основу главног дуга, износ од 26.340,92 динара по основу обрачунате камате на износ главног дуга, износ од 46.000,00 динара по основу трошкова поступка у поступку стечаја и износ од 1.865,26 динара по основу обрачунате камате на трошкове поступка у поступку стечаја. Стечајни поступак је обустављен након продаје стечајног дужника као правног лица решењем од 24.10.2012. године, а настављен је поступак у односу на стечајну масу у предмету Ст 269/12. Решењем Привредног суда у Зрењанину Ст. 4/2020 од 12.11.2020. године стечајна маса је брисана из регистра стечајних маса код Агенције за привредне регистре на основу решења БСМ 277/2020 од 18.12.2020. године. Решењем Привредног Апелационог суда у Београду Рж Ст. 5940/19 од 20.01.2020. године утврђено је да је тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Зрењанину Ст. 296/12 и наложено је органима стечаја да у року од четири месеца предузму све неопходне мере ради уновчења имовине стечајног дужника. Наведено привредно друштво је у моменту отварања стечаја било акционарско друштво са уделом приватног капитала од 81,4% и уделом државног капитала од 18,6% (акцијски фонд 14% и ПИО Фонд РС 4,6% од укупног броја акција).

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су оценили да тужилац неосновано потражује на име накнаде материјалне штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплату признатог и неисплаћеног потраживања на

име неисплаћених зарада и накнада зараде у складу са закључком о коначној листи потраживања Привредног суда у Зрењанину Ст. 157/11 од 05.10.2011. године. С обзиром на то да није доказана узрочно-последична веза између штете коју тужилац трпи и неадекватног поступања органа тужене у наведеном стечајном поступку, те да ГИК Банат а.д. Зрењанин у моменту отварања стечајног поступка није био стечајни дужник са већинским друштвеним или државним капиталом, пошто је у поступку утврђено да се ради о акционарском друштву са већинским уделом приватног капитала, то је одбијен тужбени захтев јер нису испуњени услови за примену одредбе члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

По оцени Врховног суда, за сада се не може испитати правилност примењеног материјалног права, јер од битне чињенице када је настало потраживање тужиоца из радног односа, зависи објективна одговорност државе за накнаду штете. Нижестепени судови су пропустили да оцене значај чињенице да ли је држава продала свој део капитала приватним лицима пре или после настанка тужиочевог потраживања, јер уколико је држава продала капитал након настанка тужиочевог потраживања из радног односа, та околност не може да је ослободи од извршења обавезе јер је била дужна да осигура да нови власник изврши преузете обавезе из радног односа. Иако стечајни дужник није више субјект којим управља држава, релевантно је да ли су потраживања из радног односа настала пре него што је извршена продаја државног или друштвеног капитала.

Имајући у виду изнете примедбе, у поновном поступку првостепени суд ће утврди све чињенице које су битне за доношење одлуке у овој правној ствари од чега зависи и правилна примена материјалног права, а затим донети одлуку у складу са законом.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из изложених разлога, Врховни суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке ове одлуке.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић